

Anbefalinger fra den grønne generator – år 1

Rummet:

Indtag et rum i biblioteket– også selvom det er lille – brug det til Piv Åben Praksis

Skab rum til **fælles undring og forundring** – der skal ikke meget til – bryd borgernes vaner og forventninger (og vores egne)

Projektets hovedroller: Svampen, kornet, tangen, planten, frøet, bælgene **i fokus og på hylderne**

Brug ting I har eller kan indsamle fx er **omvendte syltetøjsglas perfekte ”montrer”**

Plads til det praktiske – Lad redskaber, grej og råvarer fylde

Formater:

Mikro – makro – skalérbare formater som kan vare 15 minutter eller 1 time

Pivåben praksis – puslen og makken i biblioteksrummet giver anledning til undren og snak

Leg – prøv tingene af også selvom det ikke er helt tydeligt hvad det kan

Involvér kolleger – brug dem som testpersoner, det skaber engagement og man får god feedback

Plads til Poesi – start og slut med et digt / en sang / en lille fortælling

Plads til Passion – tag fat på det I synes er sjovt og fedt

Plads til det Uperfekte – plads til fejl og ikke-vide skaber plads til at lære sammen

Grej vi har været glade for:

Højtaler – musik bryder rummet og sætter stemning

Knive, skærebret, små skåle, kopper, glaskander, vægte, vandbeholdere, syltetøjsglas

Det som giver mening hos jer - os os var det Dehydrator / Valse / kværn / Pasteuriseringsgryde / kogeplader

Blindsmagning, tid: 15 min – xxx min.

Hvad:

Skalérbar SPIS-aktivitet -smage, dufte, føle fx tang, svamp, korn, årstidens frugt, Forskellige konsistenser

Bind for øjnene / lukkede øjne. Lille skål til hver deltager. Lille glas til skyl/drik.

Brug musik, æstetik til at sætte rummet

Hvordan:

Gribes an som en slags Guidet fællessansning.

Alle sanseobjekter klargøres inden og en af hver kan lægges midt på bordet undervejs til efterfølgende fælles refleksion, hvis det giver mening.

Start med duft eller mærk – det giver lige et trin inden man skal putte noget i munden.

Objekter italesættes mere eller mindre

Inviter til at tænke på erindringer, minder, følelser, situationer, steder

Kan gribes an som en rejse i haven, i området, i tid, i årstiden

Kan krydsbestøves med poesi, oplæsning,

Hvorfor:

Nemmere end reel fællesspisning.

Giver en dyb, nærmest wellness-agtig oplevelse med få greb.

Er både individuel og fællesskabende

Kan kombineres med alverdens ting og bestå af alverdens ting.

Hvem: Kan tilpasses alle målgrupper

Kontakt: Helene, hsc@aarhus.dk

Dufte-session 5 min –xxx min.

Hvad?

“SPIS” (sans)-aktivitet, som kan varieres og skaleres, kan krydses med andre biblo.aktiviteter for både børn og voksne.

Et udvalg af dufte til årstiden eller et emne fx. Jul eller Havet (hybenrose, tang mv) Puttes i syltetøjsglas.

Hvordan?

Som en low arousal guidet fællessansning.

Som indledning eller afslutning.

Med bind for øjnene, med lukkede øjne, siddende i rundkreds, på gulvet, udendørs, indendørs – find selv på flere :)

Individuelt eller kollektivt

Faciliteret eller “stå-selv”

Prøv også med kolleger – de kan evt. blive “bærere” og på den måde øges jeres reach

Hvorfor?

Er mærkeligt!

Vækker minder, følelser, refleksioner over, forbundethed med natur, mad, drikke.

Er et nemt, mobilt, skalérbar og replikerbart element.

Korn Croquis

tid: 15 min - xxx

Hvad:

Skalérbar og flytbar SKAB-aktivitet med skærpet observation.

Tegne bræt, groft papir, blyanter, kul, korn buketter eller korn i "montre"

Kan varieres med alle projektets hovedroller i fokus

Hvordan:

Sæt rummet med grej, anvisninger, facilitér i større eller mindre grad.

Tegn for – lav nogle tegninger, der "åbner" for deltagelse

Hvorfor:

Skærper observation og sansning. Tilbyder en pause.

Skaber en kontakt til objektet i fokus (kan jo laves med hvad som helst: kål, bælg, tang, svamp)

Kan kobles med højtlesning, musik, poesi, praktisk aktivitet, andre arrangementer.

Kan faciliteres, men kan også stå selv over tid.

Hvem: Kan tilpasses alle aldre og målgrupper.

Kontakt: Marianne, marimik@aarhus.dk

Stille sortering af Korn&Bælg

15 min. – xxx min.

Hvad:

Skalérbar og flytbar SKAB-aktivitet med skærpet observation.

Blandede (danske) kornsorter og bælgfrugter, plade til sortering, skilt

Hvordan:

Sæt rummet med grej, anvisninger, facilitér i større eller mindre grad.

Start sorteringen

Hvorfor:

Skærper observation og sansning. Tilbyder en pause.

Skaber en kontakt til objektet i fokus

Kan kobles med højtlæsning, musik, poesi, andre arrangementer.

Kan faciliteres, men kan også stå selv over tid.

Kollektiv og individuel. Skæg øvelse i grupper.

Hvem: Kan tilpasses (næsten) alle aldre og målgrupper.

Kontakt: Helene, hsc@aarhus.dk

Grøn Bryg

Hvad:

Skalérbar og flytbar SPIS-aktivitet med skærpede sanser.

Blandede lokale urter, frisk eller tørrede

Hvordan:

Saml urter (måske skal de DYRKes inden, så er det nu I skal i gang)

Kan kobles med sankning eller dehydrering, madbibliotek, tegning, tryk, ecoprint

Brug evt. appen Seek til genkendelse – vigtigt!

Pluk, tør, ophæng i Biblioteksrummet – dufter og afstedkommer forundring

Lav the i gennemsigtige kander, lav evt. duftesession, hvor bladene genkendes, nulres, tegnes

Hvorfor:

Skærper observation og sansning, Skaber en kontakt til objektet i fokus

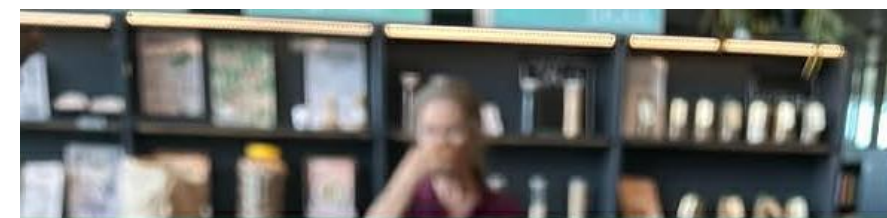
Skaber lyst til at sanke og dyrke

Kan kobles med højtlesning, musik, poesi, andre arrangementer.

Kan faciliteres, men også ”overtages” af kolleger til fx litt.arrangementer

Kollektiv og individuel.

Hvem: Kan tilpasses (næsten) alle aldre og målgrupper.

Jgens bedste tid er tirsdag kl. 13-15, der er nemlig åbent i "Spiren" på @dokk1

Kontakt: Helene, hsc@aarhus.dk

Stiklinger

Hvad:

Mobil væg med stiklinger af potteplanter i små plastposer med vand.

Hvordan:

Materialer: [garderobestativ](#), [stål-espalier](#), [lynlåspose](#), [strips](#), stiklinger

Skaf også en [dressingflaske](#) til at fylde vand i poser. Materialer i alt, knap 800 kr.

Invitér eventuelt kolleger til at bidrage med stiklinger

Hvorfor:

Æstetisk, nem og hurtig måde at skabe en grøn væg

Sanseoplevelser til snude, fingre og øjne

Inviterer til at dele (personlige) historier om planter

Kan suppleres med at bytte og/eller forære stiklinger væk - eller plante dem i potter sammen

Mulighed for at kombinere med at tegne, læse højt

Bonusinfo: Trækker så meget i nogle besøgende, at de spontant låner stiklinger

Er godt blikfang og linselus – borgere fotograferer til insta

Kontakt: Marianne, marimik@aarhus.dk

Madbibliotek

Hvad:

Overskudsmad (frugt & grønt) fra lokalt supermarked (Rema1000 Randersvej)

Hvordan:

Afhentes i ladcykel, grovsorteres, stilles frem ved bibliotekets hoveddør.

Skilte-formidles: "Tag hvad du kan spise. Giv madspild modspild"

Eventuelle rester fjernes inden lukketid

Hvorfor:

Fanger opmærksomhed og skaber undren

Åbner døre til snak om og handling for at mindske madspild

Appellerer til alle aldre og socialklasser

Giver materiale til dehydrator, kompost, plantefarve og evt. kunst (kåltryk mv.)

Kontakt: Marianne, marimik@aarhus.dk

Korn - kend og kværn

Hvad:

Skalérbar og flytbar SPISaktivitet - observér, snus, smag, rør & gør

Korn (kerner) til at se og smage, kornaks, håndvalse og håndmølle

Modersurdej, mel, vand, vægt, glas m. låg og røreskeer

Evt. tegnegrej

Hvordan:

Vis frem og invitér til deltagelse (vals, kværn, rør surdej, smag, tegn)

Hvorfor:

Åbner sansedøre til en basiskost-plante, som vi sjældent møder som plante

Giver genvej til 'slow-fastfood'

Fysisk-sanselig tilfredsstillende at valse og/eller kværne, for alle aldre

Giver mel til surdej, som er delbar og kan fx dehydreres

Kontakt: Marianne, marimik@aarhus.dk

Surdej

Hvad:

Invitér til at lave en hvedesurdej

Hvordan:

Modersurdej, mel, vand + glas (med låg), ske, vægt

Fotograférbar opskrift til at passe en modersurdej, evt. bageopskrift

Hvorfor:

Åbner sansedøre til bedre basisbrød

Kontakt: Marianne, marimik@aarhus.dk

Mikro-udstilling, fx boghvede

Hvad:

Lille, mobil udstilling, der kan skabe rum eller indgå i andre aktiviteter

Hvordan:

Ministaffeli, poser med fx boghvede, brevklips, fotos/tekst/tegninger

Kan evt suppleres med smagsprøver, buket til tegning, frø til at så, oplæsning, ...

Hvorfor:

Nemt, hurtigt format, der kan udlånes fx til faglitteratur eller tages med ved oplæsning

Kontakt: Marianne, marimik@aarhus.dk

Væg-udstilling af fx frø

Hvad:

Enkel, mobil udstilling, der kan skabe rum eller indgå i andre aktiviteter

Hvordan:

Rionet med små poser med frø (eller bælgfrugt, eller korn eller, ...)

(se stiklinger for link til materialer)

Hvorfor:

Inviterer til undren og undersøgelse, samtale og fortælling

Kontakt: Marianne, marimik@aarhus.dk

Udlånskasse: Fremtidsmåltidet

Hvad:

En udlånskasse til lokalbiblioteker så de også kan være med i projektet. Indeholder vejledning og materialer til aktiviteten: Fremtidsmåltidet.

Hvordan:

Sammensæt en kasse med materialer, så andre også kan deltage i projektet. Alle måltider samles og anvendes som samtale-objekter i næste store fællesspisning. Alle der har været med til at skabe værket inviteres med til spiningen!

Hvorfor:

Indbyder til fremtidsforestillinger og medskabende aktivitet og kombinerer indsigter fra craft psychology med ambitioner om future literacies.

Genbrugt lærred fra banner anvendt i aktivitet
Her ses: Hjertesalat med orm og tyttebær

At dække bordet

Hvad:

Hvis du har mulighed for at rammesætte et måltid, overvej da hvilke greb du kan benytte i forbindelse med borddækning. En blå lærredsdug kan rammesætte samtaler om havet som spisekammer. Pynt op med genstande eller litteratur efter det tema som du ønsker at sætte fokus på i din fællesspisning/sansning.

Hvordan:

Genbrug en gammel dug eller lad deltagere komme med deres egen. Se duge som et 'backdrop' for det du ønsker at skabe oplevelser omkring.

Hvorfor:

Inviterer til undren, samskabelse og samarbejde.

Upcyklet dug i cirkulært samarbejde med Moesgaard Museum

Det (nemme!) bæredygtige måltid: Suppesynergi

Hvad:

Workshop med LEGO – Build the Change, kopsupper fra Food Solutions og

Hvordan:

Særudviklet bygge-udfordring

Hvorfor:

Projektsynergi, fællesspisning indsæt mere

Foto fra workshop

Træk forskning i naturen ind

Hvad:

Workshop og samskabende værk ('Lines of a wasp Alliance') med forsker som guide. Tema: alliancer mellem hvepse og bier i forbindelse med dyrkning af kål.

Hvordan:

Find et projekt som interesserer jer, og som I ønsker at fordybe jer i. Kontakt forskerene og fortæl hvordan I ønsker at formidle forskningen på biblioteket.

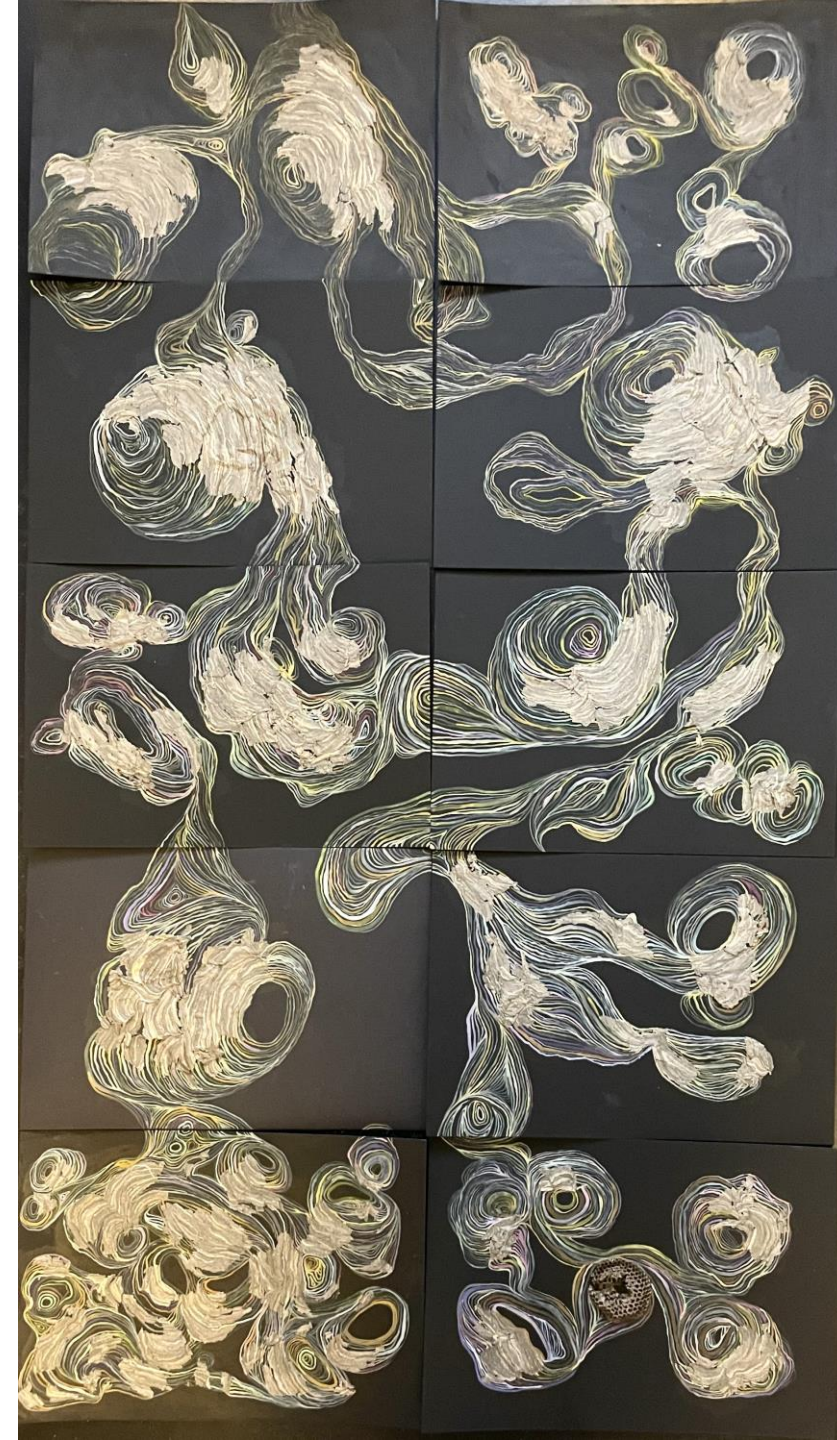
ELLER: Lån formidlingsværket 'Lines of a wasp alliance' (fra marts 2026), få fat i et forladt hvepsebo og udvid formidlingsværket!

Læs evt. Mere her : [Wasp Alliance](#)

Hvorfor:

Se naturen fra andre arters perspektiv og forstå forbundetheden mellem økosystemer.

Forladt hvepsebo monteres på plader og der tegnes streger mellem fragmenterne af boet. Formidlingsværket anvendes som udgangspunkt for

Soil literacy

Hvad:

Workshoppen 'Sedimemory' hvor vi undersøger på hvorfor jorden er kalkholdig ved Møns Klint / [Geocenter Møns Klint](#).

Hvordan:

Vi tegner organismer fra kridthavet med opslemmet møn-kalk og lærer mere om forbundetheden mellem jordens sammensætning som betingelse for planter og dyr. Vi studerer kort over Danmarks undergrund og ser på billeder relateret til forbindelser mellem jord, plante –og dyreliv på Møns klint.

Lån evt. 9 stk. kifferplader + klinte-maling fra maj 2026.

Hvorfor:

Styrkelse af soil literacy.

Def. Soil literacy:

The combination of attitudes, behaviours, and competencies necessary to make informed decisions that promote soil health.

Lav et højbed (hvor som helst)

Hvad:

Et højbed. Kan være selvvandende, eller kan laves i fx genanvendte PVC-rør.

Hvordan:

I samarbejde med fx Tagtomat [TAGTOMAT - Grønne fællesskaber og Urban Gardening](#)

Hvorfor:

Mulighed for at dyrke og høste

Åbninger ind i samtaler om det der gror

Grobund for sansning– helt ufaciliteret og hele tiden

Et rum at afholde workshops i fx fælles-sansninger

Fortæller en ny historie om biblioteket + synlighed til projekt

Man kan samle frø

Bastionshaven på Dokk1 / kontakt Marimik@aarhus.dk

MikrokosMOS

Hvad:

Workshop

Hvordan:

1. Pluk noget Mos
2. Læs lidt om mos: f.eks. [her](#)
3. Lav mini-mos-haver som deltagerne får med hjem eller udstiller på biblioteket.

Hvorfor:

Dybere forståelse af natur

Samtale og samskabelse med naturmaterialer

Foto fra workshop

Brug anderledes materialer

Hvad:

Workshop

Hvordan:

1. Skaf indfarvede fiskeskind
2. Læs om bæredygtig anvendelse af fiskekind, f.eks [her](#)
3. Lav tasker af skindene. Lasercut digte eller andet ind i skindene. Skriv breve fra fiskene på skindene. Brug skindene til at udtrykke

Hvorfor:

Dybere forståelse af natur

Samtale og samskabelse med naturmaterialer

Tang croquis

Hvad:

Workshop

Hvordan:

1. Saml tang på stranden. Tør det på radiatoren. Læg det med stenen øverst så tangen tørrer mens den hænger nedad.
2. Tag tangen med på Biblioteket og lav en tang-croquis hvor deltagere tegner tang
3. supplér med oversigtskort over [spiselige tangarter i Danmark](#) og evt. med tang-knækbrød

Hvorfor:

Dybere forståelse af natur

Samtale og samskabelse med naturmaterialer

Opdagelse af nye smagsindtryk

Foto fra forberedelse til eventuel kommende workshop

Brug litteraturen!

Hvad:

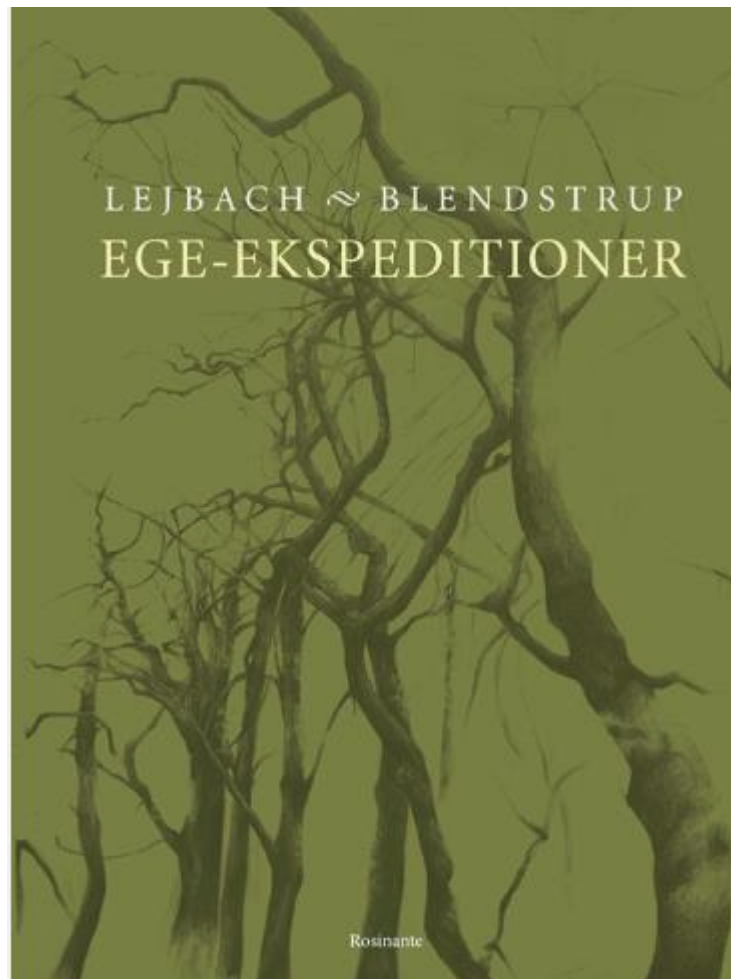
Workshops / bogudstillinger

Hvordan:

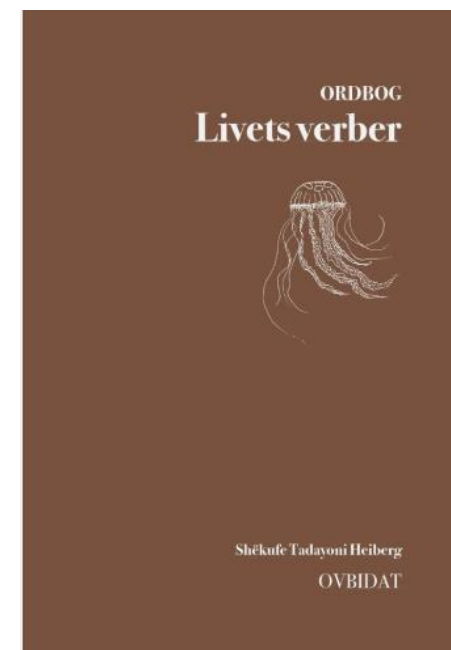
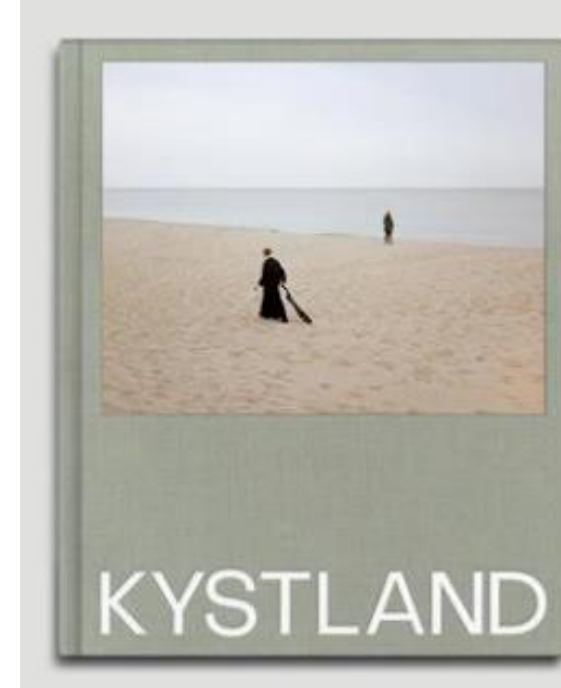
Anvend den litteratur du holder af ind i skabelsen af et rum hvor vi møder naturen gennem litteraturen. Læs højt, læs lavt, læs op og ned og alle veje. Gå amok i værker der går amok i litteraturen!

Hvorfor:

Æstetiske tilgange til naturforbundethed **virker** og er en af bibliotekernes superkræfter!

Diverse bøger anvendt i workshops / inspirations-sammenhænge

Bag en smagsprøve

(som du ikke har prøvet før)

Hvad:

Tangknækbrød med tørret tang fra Isefjord.

Hvordan:

Følg opskriften som fåes ved kontakt til (her indsæt...xx?)

Hvorfor:

Alle vil gerne have en smagsprøve :)

Det er sjovt at prøve nye ting selv og giver en god energi når du skal lave din aktivitet. På den måde er du selv på opdagelse med dem du laver workshop for.

Isefjord knækbrød med rhombeporfyr og lilla musling

Navngiv et projektområde

Hvad:

Workshop med linoleumssnit til projektområdet : SPIREN

Hvordan:

- Lav linoleumssnit med alle der har lyst
- Tryk grafik som fortæller om det sted hvor jeres projektaktivitet foregår.

Hvorfor:

Når et sted har et navn og en hjemmelavet grafik øger det ejerskabet til stedet. Det kan tilmed fremstå personligt og dragende.

Linoleumssnit / Spiren / Dokk1

Fermentering

Hvad?

Spis/Skab- aktivitet. Passer godt i høst-tid.

Kan fungere som workshop, hvor borgerene selv er ansvarlige for det de producerer, men **HUSK** god hånd hygiejne og rene arbejdsflader.

Sylteglas, kogende vand til sterilisering, håndsprit.

Kan laves med blot med salt og kål.

Kan også skaleres op og så skal man have eddike, salt, sukker, krydderier, gryder, kogeplader etc.

Hvordan?

Salt-fermentering:

2% salt til den samlede vægt. Massér kål med salt, lad det væske i ½-1 time. Fyld på rene, skoldede glas, vær sikker på, at væden dækker helt! (brug evt. Frysepose m vand til at holde kålen under væden)

Eddike-sylt:

Forholdet: 2 vand, 2 eddike, 1 sukker + evt. Salt og krydderi – koges op og hældes over xxx i rene, skoldede glas.

Kontakt: Marianne hos os eller Fermentorskab v Sarafina sarafinakimo@gmail.com

Hvorfor?

Tabte Konserverings-skills

Prepping

Udnyt/undgå madspild

Samarbejde med mikro-organismer

Kontakt: marimik@aarhus.dk

Svampedyrkning

Hvad?

Dyrk/Spis – kan både være en workshop og et fællesskab over tid

Skyr-bøtter / mayo-spande / kaffegrums/ pasteuriseret halm/håndsprit, handsker, myselie (østershatte er nemmest), trappebor eller hobbykniv, englehud

Hvordan?

Tag fat i Julie@tagtomat.dk og aftal evt. Workshop (de har lavet en særlig pakke til Biblioteker som inkluderer hands-on, oplæg og materialer)

kontakt Jane Kunze hos os

Find open source dyrkningsvejledninger på [Guides Arkiv - TAGTOMAT](#)

Hvorfor?

Umami uden kød

Dyrk i byen, I lejligheden, I køkkenet, på jobbet

Prepping – kan også tørres

Samarbejde med mikro-organismer

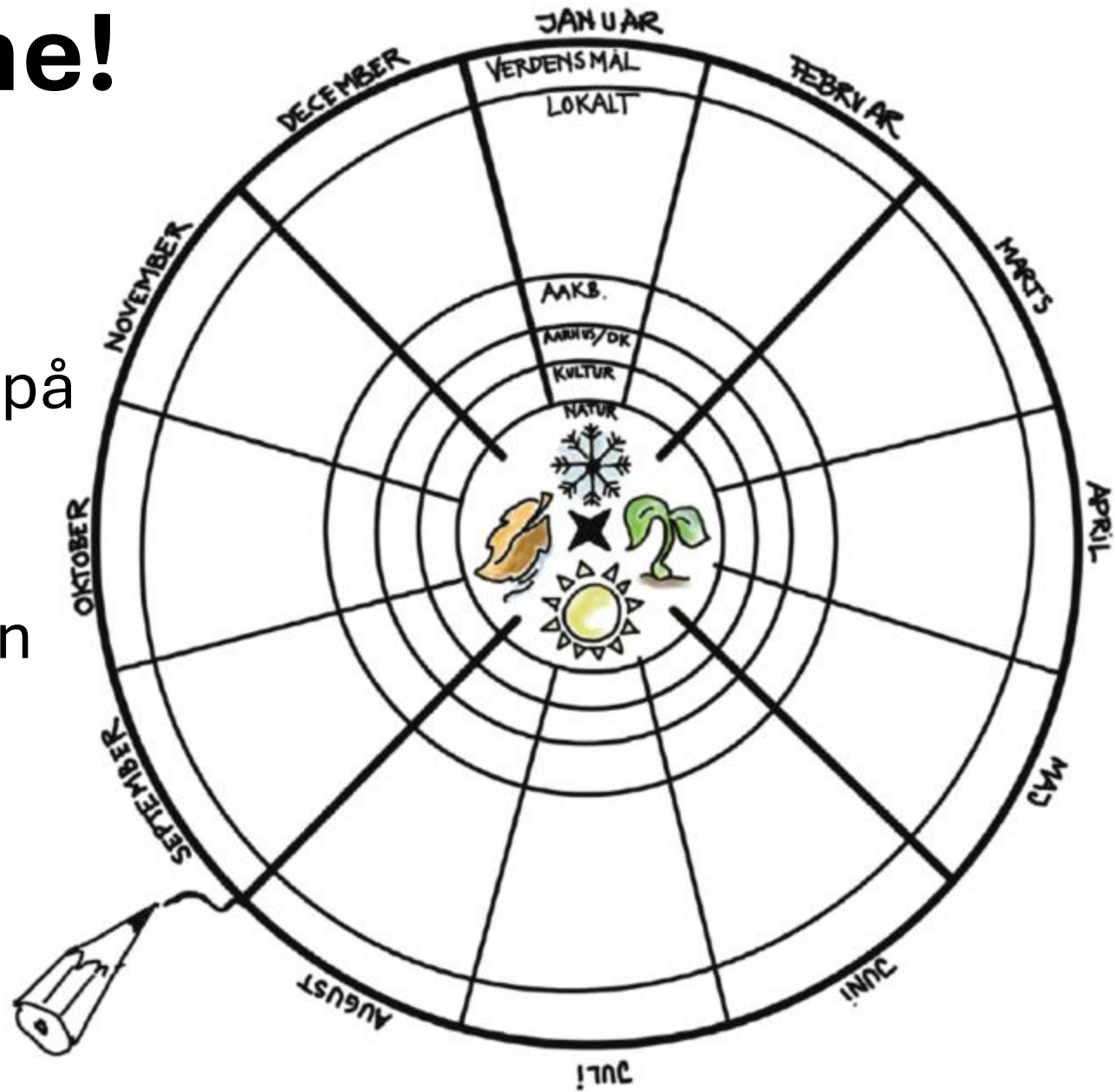
Naturforbundethed og forståelse for andre væsner

Kontakt: jku@aarhus.dk

Brug Årstiderne!

Tilrettelæg aktiviteter og formater, så de peger på naturen, råvarerne, mulighederne og så I anvender råvarer i sæson og tilbud er relevante ifht sæson.

Brug os!

Marianne, marimik@aarhus.dk

Grønt, frø, madbib, korn

Jane, jku@aarhus.dk:

Svampe, farmbot, aquaponi, blindsmag

Matilda, tekm@aarhus.dk:

Videnskabsformidling

Helene, hsc@aarhus.dk:

Dehydrator, guidet fællessansning, generelt

Julie (i midten – se næste slide)

Brug Partnerne

- **Tagtomat:** Julie@tagtomat.dk :

selvvandende bede / Svampedyrkning

(pakke-koncept m oplæg+workshop inkl. fortælling og hands-on på partnerbiblioteker a ´ 8000 kr. op til 40 deltagere)

- **Kornets hus:** Christiane@kornetshus.dk

Surdej, korn, sorter, brød, bagning

(pakke/koncept til partnerbiblioteker:

- **Linser for livet:** ditte@linserforlivet.dk

Linser, linsemel, bønner, opskrifter, marinader, oplæg og workshops

Jespers torvekøkken:

Brug SoMe!

Feel free... Lav stories, reels & opslag...

Story: forsvinder efter 24 timer. det er fint til, hvis man vil lave flere billeder fra samme aktivitet.

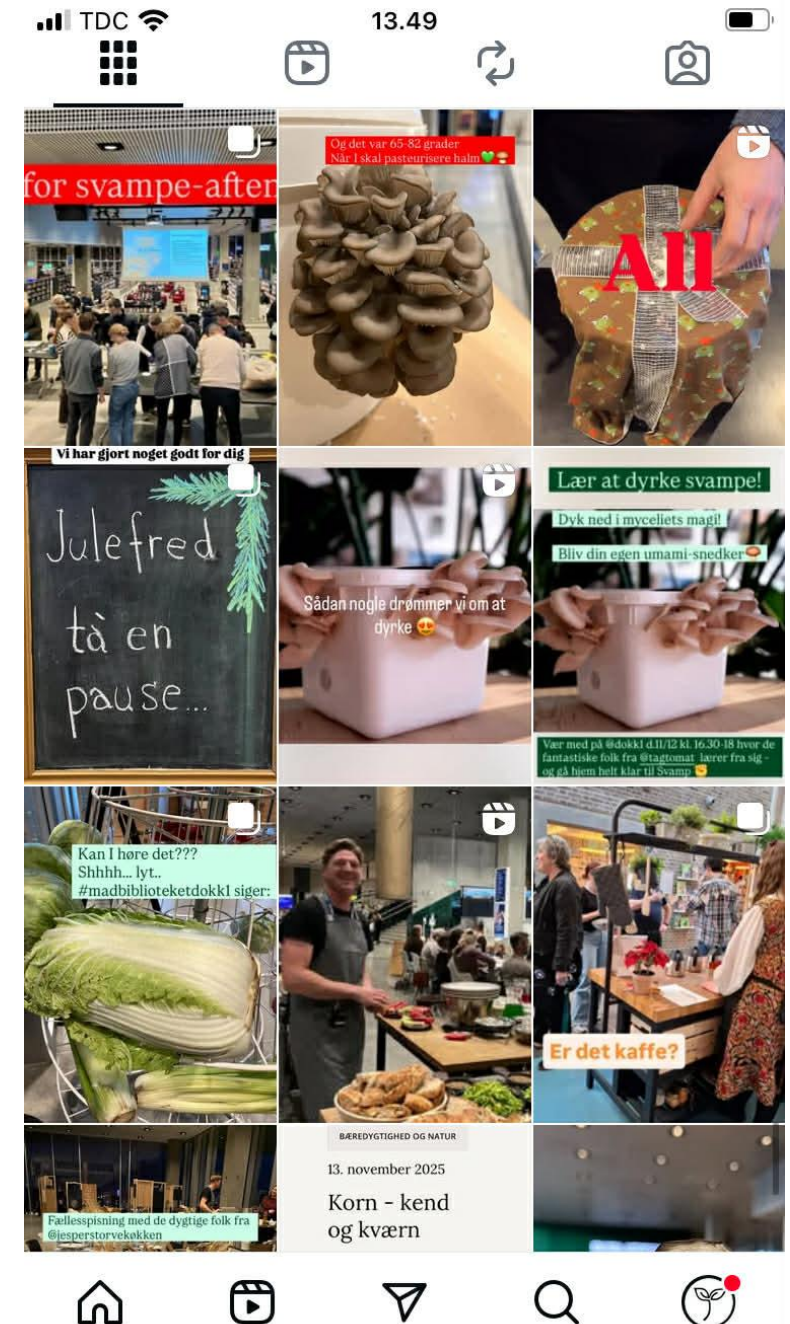
Reel: forbliver for evigt. Det kan både være video/foto. # & @ gerne, da det kommer bredere ud

Opslag/slå op: bliver i sidens feed og egner sig bedst til ét opslag pr. aktivitet

Brug evt. appen Edits til at redigere, lave lyd mv.

Tag samarbejdspartnere, også lokale og inviter dem til at dele.

Del historier – det er jo det vi er sat i verden for!

Stay tuned for:

- Eco-print
- Plantefarve
- Bælgfrugter
- Flere fællesspisningsformater – fra den helt store til små frokost-formater
- En BioPod (hydroponi)
- Og meget mere!

GOOOOOOD JUL!!!!
fra jeres Grønne Generator

